

Nyhetsbrev 2/2003

Leder

Hei alle sammen i NAS!

Endelig kommer et nyhetsbrev igjen! Vi hadde jo ambisjoner om å komme ut med nyhetsbrev i slutten av hvert kvartal, men av ymse grunner så har vi ikke klart det. Nå sitter du imidlertid med et nyhetsbrev i hånda (eller på skjermen). Vi har vært så heldige å fått med Gry Løberg som redaktør av nyhetsbrevet – rart med det – nye koster osv.....

Vi i styret har jobbet for å få arrangert årsmøtekurset som ble utsatt fra i vår. Det er nå på det nærmeste på plass og vi kan love dere to meget interessante dager. (se annonse annet sted i bladet). Vi har også begynt arbeidet med neste årskurs som antakelig blir første helgen i mai 2004. Det blir et nytt opplegg, men kanskje enda mer interessant! Vi kommer selvfølgelig tilbake med nærmere informasjon senere.

Ellers så er det jo valg av nytt styre på årsmøte. Det betyr at dersom noen av dere har aktuelle kandidater så gjelder det å bruke sin demokratiske rett til å fremme kandidaturet for valgkomiteen.

Jeg benytter anledningen til å ønske dere alle en riktig god sommer og håper å se de fleste av dere på årsmøtekurset!

Espen

Innhold

Leder	2
Innhold	3
Styrets medlemmer	3
Nyheter.....	4
Diskusjonsforum for NAS.....	4
The National Dog Safe Strategy™.....	4
Hvor kan en utdanne seg til atferdskonsulent?	4
Dog Appeasing Pheromone	5
Litteratur.....	5

Styrets medlemmer

Leder: Espen Gudim leder@nafs.no
Sekretær: Torunn Seland sekretaer@nafs.no
Kasserer: Gry Ellingsen Eskeland kasserer@nafs.no

Styremedlemmer:
Renate Grotle Nydal
Ellen Christensen
Per Jostein Matre
Morten Bakken

Adresse
NAS, Postboks 1109, 1510 Moss
www.nafs.no

Redaktør for nyhetsbrevet:
Gry Løberg post@gry.no

Nyheter

Diskusjonsforum for NAS

For å gjøre NAS mere levende har NAS etablert et diskusjonsforum på Internett. Dette forumet skal brukes til å diskutere Case en jobber med, ulike faglige problemstillinger og kanskje vi kan ha en studiesirkel hvor vi diskuterer det vi har lest. Forumet vil bli passet på av Gry Løberg slik at det ikke misbrukes til andre ting enn det det er tenkt, Forumet skal være til faglig diskusjon og utveksling. Meld deg på diskusjonsgruppen her: <http://groups.yahoo.com/group/Atferdsgruppe> for å sende mail til gruppen kan du gjøre dette til Atferdsgruppe@yahoogroups.com

The National Dog Safe Strategy™

Delta Australia is implementing a national dog safe strategy, working with local government, education and health units to train professionals and volunteers to present 'dog friendly' school, parent and community campaigns to teach positive, proactive ways to reduce the incidence of dog bites in toddlers, pre-school and junior primary school children.
<http://www.deltasocietyaustralia.com.au/dogsafe.htm>

Hvor kan en utdanne seg til atferdskonsulent?

Diploma/MSc in Advanced Studies Companion Animal Behaviour Counselling,

Part time modular course. 12 one week units. Modules can be taken over a period of up to four years. Course content is multidisciplinary, including modules on ethology, learning theory & applications, neuropsychology & psychopharmacology, human psychology, companion animals & the law, issues in animal welfare, and two modules on case studies.

Dr Anne McBride amcb@soton.ac.uk
http://www.newcollege.soton.ac.uk/Part-time/basic_parttime_animal.htm

Certificate in Applied Animal Behaviour

Aimed at those without a traditional university background who wish to pursue studies in the field of animal behaviour, such as veterinary nurses. It is

run by the University of Southampton New College and the Anthrozoology Institute at the University of Southampton.

The structure of the course is modular, comprising 8 week units. It is possible to take these units over a period of up to four years, leading to the award of a Level 3 Certificate. Each unit is assessed separately by course work, written work or practical work. Those who successfully complete the Certificate course are eligible for entry into the Postgraduate Diploma in Companion Animal Behaviour Counselling.

For further information contact:

http://www.newcollege.soton.ac.uk/Part-time/basic_parttime_animal.htm

MSc/Diploma in Applied Animal Behaviour and Welfare,

Provides a knowledge of the science of animal behaviour and how it can be effectively applied to animal welfare, and how the scientific assessment of welfare can be used in animal research, management, inspection, assessment and the preparation of legislation. Students must also complete the following modules: Motivation and Cognition, Communicating, Computing and Statistics, Zoo, Laboratory and Companion Animal Welfare and Farm Animal Welfare

Dr Natalie Waran.

School of Agriculture Building,

University of Edinburgh <http://www.ed.ac.uk/>

BSc/BSc (Hons) Animal Science (Behavioural Studies) - 3 year modular course.

De Monfort University, <http://www.dmu.ac.uk/>

Combined Honours Degree involving Animal Behaviour -

Anglia Polytechnic University,

http://www.cam.anglia.ac.uk/appscwww/lifesci/UG_LIFE.htm

COAPE – Courses in Companion Animal Behaviour & Behaviour Therapy

Introductory seminars and a three stage accredited course (equivalent to NVQ level 3) in Companion Animal Behaviour & Behaviour Therapy.

Clare Tickner.

<http://www.coape.f9.co.uk/courses.htm>

Dog Appeasing Pheromone

Gry Løberg

Feromoner har kommet på markedet til bruk i behandling av atferdsproblemer, hos hund har det kommet et produkt fra [Ceva](#) som heter "Dog Appeasing Pheromone" (DAP).

Dette feromonet blir utskilt fra tisper 3-5 dager etter at valpene er født og hjelper valpene til å knytte seg til tisper. Når valpen begynner å undersøke omverdenen vil noen stimuli føre til at valpen blir usikker og søker mot tisper for å få beskyttelse. DAP stabiliserer følelsene hos valpen slik at den raskere faller til ro. Dette gjør også at valpene blir forsterket til å søke til tisper når den er usikker (CEVA).

Når valpen blir isolert fra tisper vil den være i et miljø uten dette beroligende feromonet, og valpen vil bli lettere stresset og derfor søke kontakt med andre hunder. Det har også vist seg at dominante individer i en hundeflokk utskiller likende feromoner fra ørene. Beroligende feromoner utskilt fra de dominante i en flokk fører til at de unge hundene knytter seg til flokken når den har blitt avvendt fra tisper (CEVA).

En tror også at hundene reagerer på feromonet gjennom hele livet og fører til positive følelsesmessige og sosiale interaksjoner innen flokken gjennom hele livet (CEVA).

DAP skal visst være effektiv ved bruk til hunder med separasjonsproblemer, angst, for hunder som

omplassetes og for valper som flytter hjemmefra (CEVA). DAP har også vist seg å ha god effekt brukt på veterinærklinikken, dette gjelder da hunder som bruker DAP hjemme (Heath, pers. med)

Det er publisert kun en undersøkelse ved bruk av DAP, og der har en sett på den effekten DAP har på frykt for fyrverkeri. Det viste seg at av de 30 hundene i undersøkelsen viste bedring på 9 av 14 atferder som ble kartlagt (Sheppard, 2003).

En får DAP som "plugg-inn", hvor den står i stikkontakten og "dunster" ut feromoner. Denne typen er, i flg. Jan F. Andersen AS, ikke godkjent av NEMKO, og derfor er ikke DAP tilgjengelig på det norske markedet. Men i Frankrike har de DAP halsbånd (Thas, pers. med), så det er kanskje håp om at den typen kan bli tilgjengelig i Norge etterhvert.

I land hvor DAP brukes spør mange hundeeiere om de selv blir påvirket av DAP og om DAP er farlig på noe vis. DAP lages av estere fra ulike fettsyrer og er ufarlig. DAP likner på et humant feromon, men DAP vil ikke ha noen effekt på oss (Pageat, 2003)

Litteratur

CEVA, "Innovation is in the air" Brosjyre fra CEVA om DAP til bruk på hunder med separasjonsproblemer.

Heath, Sarah I ESVCE diskusjonsforum 2003

Pageat P og Gaultier E (2003) *Current research in canine and feline pheromones*

VETERINARY CLINICS OF NORTH AMERICA-SMALL ANIMAL PRACTICE 33 (2): 187-+ MAR 2003

Sheppard G, Mills DS (2003) *Evaluation of dog-appeasing pheromone as a potential treatment for dogs fearful of fireworks.* VETERINARY RECORD 152 (14): 432-436 APR 5 2003

Thas, Agnes I ESVCE diskusjonsforum 2003

Ting å notere seg i kalenderen

2003

4. Juni **Behavioural First Aid – Scotland**
For veterinary surgeons and veterinary nurses only
Speakers: Natalie Waran, Donna Brander and Rachel Casey
- My owner doesn't understand me: The effects on dogs of owner expectation
 - Cats are different: Why cats develop problem behaviour
 - Physical or Psychological? Making the distinction with examples
 - Behavioural First aid: Short term solutions
 - Using behavioural techniques to treat problem behaviour:
 - Principles and practice (including case studies on cats, dogs, parrots, horse and rabbit)
 - The pharmacological approach: When to use psychoactive medication
- <http://www.apbc.org.uk/firstaid1.htm>
-
24. -28. Juni **37th Congress of the ISAE** <http://www.isae2003.org>
Info: elisabetta.canali or valentina.ferrante
-
- 5.-6. juli **Training of working dogs part I** (rescue dogs, K9/police dogs and mantrailing) The speakers are: Dr. Esther Schalke (rescue dogs); A. Maciejewski (police dogs) and Dr. M. Zhner (mantrailing).
More information from Duesselvets@t-online.de
Hannover Germany Venue Institut fr Tierschutz und Verhalten - Tierrztliche Hochschule Hannover, Bnteweg 2, 30559 Hannover
- 20-21 juli American Veterinary Society of Animal Behavior, Denver, CO, USA (Part of the AVMA 140th Annual Convention -- July 19-23, 2003) <http://www.avma.org/convention/default.asp>
- 22.-25. juli **Association for the Study of Animal Behavior -- Summer Meeting**
Grünau, Austria http://www.univie.ac.at/zoology/nbs/gruenau/asab_2003.html
26. Juli **Pet Behaviour 2003 Regional Seminar**
Askham Bryan Agricultural College, York.
Aggression Revisited
Speakers: Gwen Bailey, Robin Walker, Rachel Casey
- Avoiding dog aggression: how to read early warning signs
 - Rehabilitation training - how and why?
 - Aggression: The Fear and the Reward
 - Dominance and Aggression - a re-evaluation
- http://www.apbc.org.uk/pb_seminar.pdf
-
- 27.-30. juli **International Conference on Acoustic Communication by Animals** in College Park, MD, USA <http://asa.aip.org/communication.html>
- 13.-14. aug **ISAZ 2003 12th Annual Conference**
The Social Lives of Animals: Human/Non-human Cognition, Interactions, Relationships.
<http://www.vetmed.ucdavis.edu/CCAB/isaz2003.html>
-
- 18.-20. aug **4th International Veterinary Behaviour Meeting**, Queensland Australia.
2003 http://www.ava.com.au/content/confer/UAM/uam03/ivmb_program_03.htm

13. sept **Pet Behaviour 2003 Regional Seminar**
Royal Holloway, Egham.
Fear and Phobias Revisited
- The differences between anxieties, fears and phobias
 - Pheromone treatment - the latest development
 - A practical approach to tackling canine phobias
 - Separation anxiety - is it all maintenance stimuli?
- Speakers: Sarah Heath, Jon Bowen, David Appleby
http://www.apbc.org.uk/pb_seminar.pdf
-
19. sept **European Veterinary Society of Clinical Ethology -- 9th Congress** in Salzburg, Austria
<http://www.esvce.org/Salzburg-01.htm>
27. sept **Behavioural Effects of the Dog's Lifecycle**
- Puppies: Importance of early experience in avoiding fearful behaviour and fear related aggression
 - Adolescents – consequences of social/sexual maturation
 - Castration – when and why it can be a useful aid in behaviour modification
 - Adults – status related issues
 - Elderly dogs - behavioural consequences of the ageing process
 - Open Forum
- Speakers: Gwen Bailey, David Appleby, Sarah Heath
- This will be preceded by an optional half day workshop focusing on rescue issues 26/9/03.
- Rehabilitation of aggressive rescue dogs
 - Reducing stress levels in kennelled/rescue dogs
 - Common behaviour problems associated with rescue horses
- Speakers: Gwen Bailey, Ryan Neil and Natalie Waran
http://www.apbc.org.uk/belfast_2003.pdf
-
18. okt Royal Agricultural College, Cirencester.
Rabbits!
- Wild rabbits, domestication and management
 - Nutrition and its Effect of Behaviour
 - General management and Dentistry
 - Rabbit proofing your home
 - Behavioural issues - Case studies
- Speakers: Emma Magnus, Linda Dykes, Anne McBride, Anna Meredith
http://www.apbc.org.uk/rabbit_bf.pdf
-
- 25.-26. okt **NAS's høstkurs med årsmøtesaker.** Foreleser Sarah Heath om konsultasjonsarbeid. Sted: Norges landbrukshøgskole ved Institutt for Husdyrfag.
8. nov **Feline Symposium**
- * Hunting & predation behaviour and effects on behavioural problems
 - * Domestication & social behaviour
 - * Case studies
 - * Rehabilitating rescue cats
 - * Environmental enrichment for Zoo Cats
- http://www.apbc.org.uk/feline_bf.pdf
-

- 20.-22. nov **35th international Congress on Applied Ethology** Freiburg, Tyskland
Arrangør: German Veterinary Society – Section for Applied Ethology
<mailto:Ursula.Pollmann@cvuafw.bwl.de>
- 22.-23. nov **Working dogs part II** (Schutzhund, gun dogs, service dogs and guidedogs for blind people). The speakers are: Dr. Esther Schalke (rescue dogs); A. Maciejewski (police dogs) and Dr. M. Zhner (mantrailing). Venue Institut fr Tierschutz und Verhalten - Tierärztliche Hochschule Hannover, Bnteweg 2, 30559 Hannover.
More information from Duesselvets@t-online.de
- 27.-29. nov **Palazzo Trecchi - Cremona**
CORSO AVANZATO DI MEDICINA COMPORTAMENTALE - Advanced course of Behaviour Medicine <http://www.scivac.it/> Information: info@scivac.it

2004

- 15-17 jan **ISAE -- Nordic Winter Meeting, 2004** in Siggerud, Norway knut.boe@itf.nlh.no
- 3.-7. aug **The 38th International Congress of the ISAE**
will be held in Helsinki, Finland <http://www.isae2004.org/>
6. – 9. okt 10th International Conference on Human-Animal Interactions.
People and Animals: A Timeless Relationship
Speakers:
Arnold Arluke (Northeastern University, USA); Ray Butcher (FECAVA);
Lynette Hart (University of California, Davis, USA); Elizabeth Paul
(University of Bristol, UK). <http://www.glasgow2004ad.com>

Neste nummer kommer til høsten og da oppfordrer jeg Nina Haaland til å presentere seg selv og sin bedrift.

Har du nyheter, aktiviteter eller artikler du tror kan være interessant for NAS medlemmene, send det til Gry Løberg på post@gry.no

